

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 6095
Ημερομ. Κατάθεσης: 12/6/2025

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 12 Ιουνίου 2025

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: Ανάγκη για διευκρινίσεις και παρεμβάσεις στην εφαρμογή των Ολιστικών Σχεδίων Χωριστής Συλλογής (ΟΣΧΣ) από τους ΦοΔΣΑ

Κύριε Υπουργέ,

Το τελευταίο διάστημα έχει δημιουργηθεί ένα έντονο κλίμα αβεβαιότητας σχετικά με την εφαρμογή των Ολιστικών Σχεδίων Χωριστής Συλλογής (ΟΣΧΣ) που καλούνται να καταρτίσουν και να εφαρμόσουν οι Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦοΔΣΑ), όπως αυτά προβλέπονται στο πλαίσιο της εναρμόνισης των ΠΕΣΔΑ με τις απαιτήσεις του ΠΕΚΑ 2021–2027 και της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Επιστολή του Δικτύου των ΦοΔΣΑ προς το Υπουργείο σας, με ημερομηνία 22 Μαΐου 2025, αναδεικνύει πλήθος από τεχνικά, διοικητικά και θεσμικά ζητήματα που παραμένουν αναπάντητα, με κίνδυνο να υπονομευθεί η επιτυχής υλοποίηση των σχεδίων αυτών και να τεθεί σε κίνδυνο η χρηματοδότηση έργων από το ΕΣΠΑ.

Όπως επισημαίνεται στην επιστολή, παρά τις οδηγίες που έχουν δοθεί από τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, δεν υπάρχει μέχρι σήμερα σαφής, θεσμοθετημένη συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου και της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης Ανακύκλωσης (ΕΕΑΑ) για την πλήρη ανάληψη της ευθύνης συλλογής των ανακυκλώσιμων υλικών από τα ΣΣΕΔ. Η απουσία επίσημου

επιχειρησιακού σχεδίου ή συμβατικού πλαισίου εγείρει σοβαρά ερωτήματα για το κατά πόσο μπορεί να στηριχθεί ο εθνικός σχεδιασμός ανακύκλωσης. Ταυτόχρονα, η πρακτική εμπειρία των ΟΤΑ δείχνει πως οι όροι συνεργασίας με την ΕΕΑΑ επιδεινώνονται και μετακυλιέται το κόστος συλλογής και λειτουργίας προς τους ίδιους τους Δήμους και τα ΚΔΑΥ, αντί να το αναλαμβάνουν τα ΣΣΕΔ, όπως προβλέπεται.

Παρόμοια σύγχυση καταγράφεται και στον τομέα των βιοαποβλήτων, καθώς γίνεται αναφορά σε μελλοντικό ΣΣΕΔ που θα καλύπτει τις επιχειρήσεις HORECA, με στόχο να επιτευχθεί το 24% του συνολικού στόχου συλλογής βιοαποβλήτων έως το 2035. Ωστόσο, όπως επισημαίνεται στην επιστολή, δεν υπάρχει σήμερα κανένα θεσμικό ή νομικό πλαίσιο για τη λειτουργία ενός τέτοιου ΣΣΕΔ, ούτε έχει ανατεθεί σχετική αρμοδιότητα στον ΕΟΑΝ. Συνεπώς, ανακύπτει η εύλογη απορία για το πώς δύναται να γίνεται προγραμματισμός επί ανύπαρκτων δομών, χωρίς εγγυήσεις για τη διασφάλιση των αναγκαίων ροών προς τις Μονάδες Ανάκτησης Ανακυκλώσιμων (ΜΑΑ).

Εξίσου σοβαρό θεωρείται και το ζήτημα της σύνθεσης των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ). Οι σχεδιασμοί των ΟΣΧΣ βασίζονται σε μία παρωχημένη «εθνική σύσταση» η οποία, όπως σημειώνεται, χρονολογείται πριν το 2020 και δεν στηρίζεται σε επικαιροποιημένες και επιστημονικά τεκμηριωμένες αναλύσεις. Παρά το ότι το ΠΕΚΑ 2021–2027 προβλέπει τη δυνατότητα παροχής διακριτής τεχνικής βοήθειας προς τους ΦοΔΣΑ για την εκπόνηση μελετών σύστασης, μέχρι σήμερα δεν έχει εκταμιευθεί ούτε ένα ευρώ για τον σκοπό αυτό, με αποτέλεσμα οι φορείς να αδυνατούν να προβούν σε ρεαλιστικό σχεδιασμό. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται, η ανεπάρκεια αυτών των δεδομένων θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την ορθή στόχευση και λειτουργία των μονάδων διαχείρισης αποβλήτων για τις επόμενες δεκαετίες.

Ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι και το διοικητικό κενό που διαφαίνεται σχετικά με την ανάθεση ρόλων μεταξύ Δήμων και ΦοΔΣΑ. Η προτροπή για συλλογή των βιοαποβλήτων, των πράσινων και των ογκωδών αποβλήτων από τους ΦοΔΣΑ, και όχι από τους Δήμους, επιφέρει ανακατανομή αρμοδιοτήτων χωρίς να έχει προβλεφθεί το απαραίτητο μόνιμο προσωπικό, εξοπλισμός και υποδομές. Επιπλέον, οι ΦοΔΣΑ, μη διαθέτοντας δικά τους αμαξοστάσια σε κάθε Δήμο, θα αντιμετωπίσουν προβλήματα λειτουργικότητας και αυξημένο λειτουργικό κόστος λόγω εργολαβιών, το οποίο τελικά θα βαρύνει και πάλι τους ΟΤΑ. Παράλληλα, οι Δήμοι στερούνται της δυνατότητας να εφαρμόσουν αποτελεσματικές πολιτικές διαλογής στην πηγή, καθώς η ενεργή συμμετοχή τους στη διαχείριση των αποβλήτων περιορίζεται μόνο στη συλλογή των σύμμεικτων απορριμμάτων.

Όμως, η σύμβαση που έχει συναφθεί μεταξύ της Ε.Ε. και της χώρας μας για τη χρηματοδότηση έργων επεξεργασίας των στερεών αποβλήτων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027, απαιτεί την υπογραφή προγραμματικής σύμβασης μεταξύ των Δήμων και των οικείων ΦοΔΣΑ, ως αναπόσπαστου τμήματος του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) κάθε Περιφέρειας, με την οποία οι Δήμοι, και όχι οι ΦοΔΣΑ, αναλαμβάνουν δεσμεύσεις για την επίτευξη των στόχων της ανακύκλωσης, προκειμένου να ενταχθούν προς χρηματοδότηση οι προβλεπόμενες Μονάδες Ανάκτησης Ανακύκλωσης (ΜΑΑ).

Με βάση όλα τα ανωτέρω, και ενόψει της σημασίας που έχει η επιτυχής εφαρμογή των ΟΣΧΣ για την απορρόφηση κοινοτικών πόρων και την επίτευξη των εθνικών στόχων για την κυκλική οικονομία,

Ερωτάσθε κύριε Υπουργέ:

- 1. Υφίσταται επίσημη συμφωνία μεταξύ ΥΠΕΝ και ΕΕΑΑ για την πανελλαδική ανάληψη της συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών από τα ΣΣΕΔ, και εφόσον υπάρχει, τότε και με ποιους όρους πρόκειται να κοινοποιηθεί στους εμπλεκόμενους φορείς;**
- 2. Σχεδιάζεται η δημιουργία ΣΣΕΔ για τα βιοαπόβλητα επιχειρήσεων HORECA και αν ναι, σε ποιο θεσμικό πλαίσιο βασίζεται και πώς θα διασφαλιστεί η ροή αυτών των αποβλήτων προς τις ΜΑΑ;**
- 3. Προτίθεται το ΥΠΕΝ να διαθέσει άμεσα τους προβλεπόμενους πόρους τεχνικής βοήθειας προς τους ΦοΔΣΑ για την εκπόνηση επικαιροποιημένων μελετών σύστασης ΑΣΑ, προκειμένου να αποφευχθεί ο αποπροσανατολισμός των επενδύσεων σε λανθασμένα δεδομένα;**
- 4. Ποια είναι η στρατηγική του Υπουργείου για τη σαφή κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ ΦοΔΣΑ και Δήμων και πώς διασφαλίζεται η λειτουργικότητα, η οικονομική αποδοτικότητα και η διαφάνεια στο σύστημα διαχείρισης αποβλήτων;**
- 5. Πώς θα επιλυθεί το πρόβλημα της προαπαιτούμενης σύναψης προγραμματικής σύμβασης μεταξύ των Δήμων και των ΦοΔΣΑ, για την επίτευξη των στόχων της ανακύκλωσης, αν αυτή η αρμοδιότητα αφαιρεθεί από τους Δήμους, παρ' ατις ρητές προβλέψεις του προγράμματος ;**

6. Ποιες ενέργειες προτίθεται να αναλάβει το Υπουργείο ώστε να αποτραπεί η πιθανή απώλεια κοινοτικής χρηματοδότησης εξαιτίας της μη επίτευξης των στόχων ανακύκλωσης;

Ο ερωτών βουλευτής

Μανώλης Χριστοδουλάκης